

Рецензия

От

Доц. д-р Динка Жорова Якимова-Касабова

АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“

Пловдив

8.2 Изобразително изкуство

Николай Красимиров Пачев

ДИЗАЙН ПРОЕКТ –

СЪВРЕМЕННИ ПОХВАТИ НА ПРОЕКТИРАНЕ

В МОДАТА

дисертационен труд

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

научно направление 8.2 „Изобразително изкуство“

Данни за автора

Докторантът Николай Пачев има богат трудов опит като моден дизайнер, моден редактор, стилист и преподавател. Работи в сферите на мода и стайлинг, както и върху създаване на авторски продукти.

В периода 1999 – 2003 г. изучава Моден дизайн степен Бакалавър към

Нов български университет

От 2003 – 2004 специализира в Kunsthochschule Берлин, Германия

Той е творец, работещ в унисон с времето. Неговите научни публикации са написани с висока компетентност и предлагат обективно мнение за съвременния моден дизайн. Те са част от приноса му за обогатяване и образование на съвременния читател. Докторантът има и богат стаж в утвърдени модни брандове в България и чужбина. Николай Пачев има възможност да бъде част от екипите на водещи издания в България като моден редактор. Работи още като главен дизайнер в Модна марка за мъжко

облекло – Португалия, Арт директор NIPPLE 2016 – 2018 г. София, щатен преподавател в Нов български университет.

Трудовият и творчески път на Николай Пачев не се ограничава до тук. Докторантът притежава богат опит като сътрудник във водещи модни брандове, както и отличия и награди от престижни конкурси и участия в научни конференции. Понастоящем е член на журито към международен конкурс на НБУ „IDEA MODA“.

Някои от неговите по-важни проекти са:

2023 г.

In Between Things IV

Изложба на Sarah Burger

Цюрих, Швейцария

- Член екип – дигитален печат

2022 г.

HUG

Смостоятелно ревю

Identity Fashion, Royal William Yard, Плимут, Великобритания

2022 г.

Burning

Късометражен филм – съвременен танц на Александра Спасова

Дом на киното, София, България

- Арт директор

ОТЛИЧИЯ И НАГРАДИ

2007 г.

Номинация за стилист в списание Pantene Beauty Awards София, България

Национален конкурс

2005 г.

Специална награда за иновация на Sistema Moda Italia – Mittelmoda, Гориция, Италия

Международен конкурс

2004 г.

Финалист – Мителмода Гориция, Италия

Международен конкурс

2004 г.

1-ва награда за най-добър дизайнер на Източна Европа /специална селекция/
– Styl & Kabo

Бърно, Чехия

Международен конкурс

2003 г.

Топ 10 /специална селекция/ – Fashion Grand Prix International, Берлин, Германия

Със силно авторско присъствие и креативност се отличава работата му в следните проекти:

HUG – 2022, модна колекция, представена във Великобритания от Identity Fashion The Chesnut Appel и експериментално видео, представено към колекцията

COPYCAT – 2019, където работи върху стайлинг и костюми за късометражен моден филм от YO-VO

Дипломно ревю на МП Мода и бизнес стратегии, НБУ, Fashion Forecast 2016, като научен ръководител и организатор. Следват редица проекти като:

ABSOLUT MODE – 2011, първа колаборация на Absolut Vodka с моден дизайнер в България

GRETCHEN – 2005, модна колекция, с три международни награди в Италия

PROTO – 2004, модна колекция, с международна награда в Чехия

Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

В своята изследователска работа авторът търси решение на глобален проблем, свързан с политико-икономически, социални и културологични фактори. Докторантът отлично обосновава целта на своето изследване в обширно проучване и анализ по темата на труда.

Николай Пачев притежава изследователски качества, които успешно му служат при следващия етап в изграждането на дисертационния труд, а именно – формулирането на същността на изследвания проблем и неговата теоретична и практическа значимост. Авторът ни въвежда в темата на дисертационния труд постъпателно, като първоначално разяснява понятия и цели, свързани с модния проект и излага аргументи, подкрепящи изследователската теза.

Докторантът фокусира научния си интерес върху фактора устойчивост и неговата все по-голяма значимост в съвременieto ни. Във въвеждащия текст той се придържа към максимална обективност, като се позовава на концепциите на изтъкнати визионери в областта на модния дизайн и философията. В подкрепа на темата на дисертационния труд Николай Пачев прилага книгата на Джон Такара „In the Bubble: Designing in the complex world“. Търси решения на проблемите на устойчивостта в нестандартни принципи за естетиката и функционалността на продукта, каквито са например идеите на творците от немската асоциация Deutscher Werkbund, основана през 1907 г. Търси корените на различните тълкувания за устойчивост на идеята в контекста на социално значимия субект. Проучва позициите на дизайнера и теоретик Уилям Морис, на Александър Маккуин, Виктор Папанек.

Докторантът ни информира за състоянието и цялостната картина на съвременния моден свят. Отново в търсене на обективност съпоставя постиженията на водещи модни дизайнери, работещи в сферата на устойчив дизайн.

Събраните дисертационни материали и тяхното систематизиране, анализ и синтез представляват изключително ценен принос към библиотеката на българския научен фонд в сферата на изкуство и дизайн. Дисертационният труд изяснява и структурира процесите, които са задължителни при създаване на професионална модна колекция. Теоретичната част на текста

предлага отговори на съвременни проблеми, свързани с модния дизайн и индустрия, с трансформирането им в научно-практически и методичен материал, който представлява ценен принос към сферата на образованието.

Разработените в научния труд теми представляват интерес за студенти, преподаватели и творци, които се развиват в областта на модния дизайн. Представената дисертация е сериозно аргументирана с факти и научнообосновани твърдения. Тя би допринесла изключително много не само за обогатяване на знанията, но и за оптимизиране на практическите умения на читателя. Дисертационният труд е с общ обем от 220 с. и се състои от пет глави, свързани и представени в логична последователност.

Професионално изграденият текст може да послужи както за теоретичен лекционен материал във висше учебно заведение, така и за поставяне и разработка на практически упражнения за студентите. Богатият му потенциал би осигурил не само основа на по-нататъшни дебати по актуални въпроси, но и творчески стимули за създаване на нови трудове и професионални практики. Дисертацията може да бъде приложена във всеки учебен процес, тъй като дълбочината, в която са разгледани конкретните теми, е предпоставка за провеждане на сериозна и ползотворна комуникация между преподавател и студенти.

Точно формулирани цели и задачи на дисертацията

Целите и задачите на дисертационния труд са поставени с яснота и с конкретно разграничение по точки. Създаването на система от похвати за стимул на креативното мислене у твореца и на неговото професионално развитие, е не лека задача, тъй като тя е основната ос, към която ще се придържат логиката и последователността при създаването на портфолио. За тази цел авторът излага 7 основни задачи, които си поставя в процеса на доказване на основната научна теза и на изграждане на устойчиви принципи за разработване на дизайн проект.

В теоретичната част Николай Пачев отбелязва следните задачи:

- *Да маркира всички важни принципи на класическото образование и на практиките по моден дизайн, които биха могли да представляват потенциални насоки и работни похвати*

- *Да открие, компрометира и постави под съмнение морално остарелите разбирания и практики, като опише аргументирано как и в какво се трансформират те*
- *Да отбележи методите, които са засегнати качествено като теория в България и да фокусира вниманието върху тях*
- *Задълбочено да анализира и да аргументира съвременните похвати, които понастоящем имат най-съществено значение в модното проектиране*
- *Обобщено като цяло – да обоснове система за творческия акт като последователни действия с конкретни компоненти, взаимозависимости и план за действие, за да обоснове устойчива идея*

В творческата част:

- *Да докаже тези теоретични тези, които се явяват компоненти на дизайна*
- *Да аргументира методологични постановки за оптимално подреден дизайн процес. Третира го като система, разграничава чисто математическата част на модната колекция и анализира взаимодействието между отделните компоненти.*

В практическата част:

„Да адаптира към дизайна система за изчерпателно рефериране на технически параметри на облекло при пускане в производство, което отговаря на стандартите на модната индустрия със синтезирани онези технологични специфики, които имат пряко отношение към дизайна и би следвало да са дизайнерско решение“

Степен на познаване на състоянието на проблема и съответствие на използваната литература

Изложените събрани и анализирани материали доказват безспорно, че докторантът е запознат обстойно със състоянието на проблема и много точно подбира своите източници в подкрепа на изложената теза.

Използвана е както българска литература, така и примери от съвременни социални феномени, концептуална мода и изкуство.

Коректност при цитиранията на представителен брой автори

Библиографията към дисертационния труд съдържа 139 заглавия, от които 25 интернет източници. Всички са коректно приложени към текста.

Авторът акцентира върху по-важните за изследването монографии: „Модна илюстрация“ от Александър Гергинов, „Модното прогнозиране в неговия аспект като изкуство“ от Николай Божилов, „Устойчиви практики в модата“ от Яна Дворецка, „Стари техники и нови технологии“ от Анна Аврамова, „Мода и култура в техния социален и маркетингов аспект“ от Любомир Стойков.

Наличието на обоснован и разработен теоретичен модел на изследването

Текстът е добре структуриран и обоснован на задълбочено проучване. Аргументите са систематизирани по точки и придружени от богат емпиричен апарат, подсилен с личния професионален опит и творческия потенциал на автора.

Трудът е систематизиран и последователно развит в три основни изследователски рамки:

Първа рамка – Цялостен детайлен моден проект с разнообразна пълна гама облекло, подготвен за реален пазар

Втора рамка – Разглежда модата преди всичко като приложно изкуство и дизайн и анализира проблема в неговата оптимална практическа полезност

Трета рамка – Представя творческия акт като емоционален и артистичен процес и предлага система на работа и последователни професионални решения, които гарантират устойчив процес и ефективно проектиране при различни субективни обстоятелства.

Докторантът представя разнообразни материали, които могат да вдъхновяват и мотивират дизайнерите, тъй като осигуряват необходимата информация за създаване на авторския продукт. Николай Пачев разработва и предлага конкретна система за изграждане на устойчив проект. Резултатът е изработване на актуален продукт, подчертаващ творческата индивидуалност на автора.

Съответствие на избраната методология и методика на изследване с поставената цел и задачи на дисертационния труд

Методологичната стратегия на автора е последователна, логична и интригуващо представена във визуални, ключови примери, които следват принципите за създаване на модни концепции в практиката. Ясно личи сериозното и отговорно отношение на автора към методологията на изследването. Николай Пачев търси реално решение на поставения проблем като маркира класическите практики и анализира кои от тях са в резонанс със съвременето. Проследява тяхната трансформация в настоящето, за да очертае проекцията им в бъдещето. Компетентно проучва в детайли цялата събрана информация по темата, синтезира я и я предлага на читателя под формата на точно определен план, който да бъде следван от специалистите и преподавателите в областта. Поставянето на конкретни проблематики, засягащи пряко професията Моден дизайн и предоставянето на точни и ясни отговори е ключ към създаването на стабилен помощник в сферата на образованието и в практиката.

След като задава конкретни, ясни параметри на творческия процес, необходим за създаването на професионален дизайнерски проект, докторантът не пропуска да изложи и един много важен етап от проектирането и това е създаването на техническата документация. Последната, но също толкова значима глава от труда, представлява систематизиран план за изграждане на презентационна част, включваща „Дизайн концепция“ и „Стайлинг концепция“

Последователното разгръщане и анализ на всички подтеми, свързани с основната идея за създаване на методологична система при изграждане на моден проект, са ясна индикация, че авторът подхожда задълбочено и с респект към научната задача, която си поставя.

Наличието на собствен принос при събирането и анализирането на емпиричните изследвания

За доказването на своята теория Николай Пачев създава и представя комплексни изображения, групирани в контекст. Представени са внимателно подбрани примери като илюстрации, графики и снимки. Подкрепата им с аналитични авторски текстове са ясна индикация за компетентността на автора да защити изложената теза в дисертационния труд. Приложени са примери от експериментаторски студентски проекти, както и личен опит от преподавателска дейност по дисциплината Мода и Стайлинг и при създаване на авторски продукти. Базирайки се на солидно проучване по обширната дисертационна тема докторантът Николай Пачев прилага към теоретичното и културно изследване 60 комплексни изображения, включени в следните компоненти на научния труд: „Мудборд“, „Муза“, „Съвременни култури и социални феномени“, „Изкуство дизайн и мода – съвременни течения и форми“, „Исторически влияния в модата“, „Стари техники и нови технологии“, „Проучване на тенденции“.

Теоретичният модел на изследването е солидно подкрепен не само чрез подробното проучване на съществуващата литература, а и чрез интервюта, инициирани от докторанта. Тези консултации изясняват моделите за създаване на технически пакети за производство и са направени с конкретни специалисти в съответната област на конструиране и технология на облеклото. Чрез тях той подпомага процеса на създаване на система за рефериране на техническите параметри за производство на облекло, които да са адаптирани към дизайна.

За темите от широкия културологичен контекст отново е потърсено мнение от специалисти в областта на устойчива мода, журналистика и изкуство, което допълнително дава възможност за оформяне на експертно становище по тези теми. Авторът полага основи за създаване на словник на липсващи в българския тълковен речник англоезични термини и понятия от професионалната мода, цитирани са тълкувания от професионални източници.

Към дисертацията е налично и приложение под формата на видео от презентация на творчески проект – кратък клип със силно авторско присъствие и съвременно звучене.

Всички разгледани материали по дисертационния труд и авторските постижения доказват несъмнено авторитетно присъствие на докторанта в културния живот на България и в чужбина. Този опит е още по-ценен, когато докторантът може да го сподели с младите творци, които се обучават към специалност Мода в НБУ. Неговите комплексни знания и умения са събрани и обобщени в дисертационния труд и коректната наукометрична таблица, които представя. Статиите, които публикува в списание ЕДНО от 2009 г. и в списание ЕГО от 2007 г., както и научните му доклади, доказват компетенциите му по актуални проблеми, засягащи модната сфера. Оригиналният авторски принос на Николай Пачев към световната модна сцена попада и под вниманието на известния моден журналист и преподавател проф. Любомир Стойков, който дава положителна оценка на активността и творческите изяви на Николай Пачев.

Текстът, който обединява множество последователни процеси и изисква определени качества у автора, е завършен научен труд. Той заслужава не само да бъде подреден в научната ни библиотека, а и да бъде приложен в методиката на преподаване при обучение на кадри в Модния дизайн.

Предоставените данни и приложенията по конкурса за заемане на академичната длъжност „Доктор“, 8.2 Изобразително изкуство напълно отговарят на изискванията. Давам своята положителна /отлична/ оценка в подкрепа на Николай Пачев за присъждане на научна степен „доктор“ по направление 8.2 „Изобразително изкуство“.

Доц. д-р Динка Якимова-Касабова

19 септември 2023 година